

DOBROGEA JUNA

Voi de nouă, sărbătoriți de către Sisi unde nu voiață sălăjor, și mai legături, sărbătoriți de Reginele României, de la 14 Decembrie 1914.

ABONAMENTE:
Pe un an 12 Lei — Pe 6 luni 6 Lei
Pentru preoți și învățători gratis
— Anunțuri și reclame după invocări

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL DOBROGEAN

FONDATOR-PROPRIETAR :
CONSTANTIN N. SARRY

REDACȚIA, BUCUREȘTI, str. Pătrău-Voda, 3
ADMINISTRAȚIA, CONSTANȚA, Str. Dorobanților No. 23
Manuscrisurile nu se întoarcă

CEA MAI NEVINOVATĂ VICTIMĂ A RASBOIULUI EUROPEAN DIN 1914

Gav.

Un vînt de nebunie a prins a sufla turbat, de căteva săptămâni începând, dela un capăt la celalt al Europei îmbătrânește și aripile lui sărările bat să răsbească peste culmile carpătine, ca să aprindă jarul abia potolit din vâile Balcanilor stăbate.

Milioane de cetățeni amețtiți de băț sângelui și armăt cu tot ce geniu distrugerei a putut să fiurească mai îndrăcit, stau astăzi față în față, — unii apărând cu desnădejde, zicse, o Idee, alții cercând cu îndărătnicie să afirme o Forță, — și dintre aceștia, în ciuda tuturor "conferințelor" și "premierilor" pentru pace, și spre a se confirma odată mai mult dictonul că, războiul va exista cât timp va fi o femeie să o păine de împărțit, — mii și mii sunt "scosî din luptă" și internați în... pământ, — pentru că nimic să nu se piardă în natură!...

Asupra motivelor sau pretextelor care au provocat acest carnaval; asupra mulților și multiplelor chestiuni ce această conflagrație ridică; asupra moralului, a pregătirii militare, a puterii de rezistență, a pozițiilor strategice ce ocupă trupele beligerante; asupra gravei răspunderi și fatalului desnădămant ale acestui măcel, cum n'a mai cunoscut istoria unui la fel, s'au dat și se dă atât de date, s'au iscat și se întrețin atât de discuții, s'au făcut și se fac atât de profeții, că nu s'au făcut delă Christos încococe, — fără să se poate însă preciza ori stabilii nimic.

Din toate, un singur lucru apare sigur: durata războiului va fi... lungă.

— Merci.

— Pentru puțin.

Po noi Români par că ne interesează însă ceva mai mult de căt a ceeaștea, — și suntem.

Era său nu cehemătățea noastră să ia atitudine în conflictul acestuia european, căruia, orice s'ar zice, după umila noastră părere, nu-i vor urma peseroditele preferențe de hotărare, atât de cazul când Franz-Josef nu va

supravețui acestui război? România trebuia să poate să intre mintenag în „acțiune”? Ni s'au lăcut propunerile din partea beligeranților, în ce constau ele, prezintă garanții serioase, și căt temeiul să ar fi putut pune pe aceste garanții, când tratate internaționale investește cu toate formele, au fost călcate în picioare? Ce a adăvărat cu anume transporturi de arme și medicamente, obținute în schimbul unor furnituri ce risca a îndispune triplă înțelegere față de noi, — transporturi ce plătite, încărcate și portuite, dacă și fost să credem declaratiunile oficiale, să a dovedit că zeci de depozitate în magazile din Berlin? Ce e cu materialul necesar, nouilor noastre regimenteri de obuziere? Putem noi să luăm pe donă fronturi față și de un atac firesc din partea Bulgarilor? Trecerea defileelor Carpaților să fi fost oare numai o simplă excursiune de placere?

Neutralitatea noastră armată, care oricum contribue la menținerea păcii în Balcani, să nu complacă oare de minune beligeranților și în special Rusiei? Cercetătă cineva să afle, dacă frații noștri din imperiul habsburgic, primesc să schimbe bucuros niște drepturi reale cu o libertate înscrise numai în condiții? Cercetătă vre-unul din noi să deslușească, pentru ce Austria, care de o sută de ani începând avea înfrântă din toate războinici, a continuat totuși să se măreasca? Să, în sfârșit, cine ne poate spune că va rămâne unuia din beligeranți, după un măcel și un dezastru, ca aceea ale actualului războiu, destulă putere și autoritate ca să impună o pace și în anumite condiții?

Iată atât de chestiuni, care, dacă fiecare cuprinde însemnatatea ei deosebită, rezolvate însă în parte nu desigură singura și mare problemă ce ne preocupa.

Un singur om, care — cehemătă — posedând toate elementele și cercând să dea un răspuns ponderos și conștientios, a fost descoperit și calificat trădător de patrie! Acești a

fost Suveranul Tânăr, Marele Capitan de până acum, favoritorul României de astăzi, etc. etc.

Nenorocită țară și mai nenorocit rege!

Nici nu pot să-mi îndepărte un conflict sufletește mai puțin, ca acela prin care a avut să trăească în ultimul timp, marele Rege Carol I al României..

Să nu-ți fie erătă Tăi, ca nici cei mai simplu cetățean al țării, să crezi, că dacă din răsăritul actual Germania n'ar trebui să își decăt numai cu trăsătruirea — rușe de care El, cel dintâi, a avut să se lovească atunci când i s-a disputat șefia casei al cărui nume îl purta cu atâta mândrie — și aici Rusia, executoarea îndărătnică a testamentului ui Petru cel Mare, victorioasă?

Să îl acuzat de trădător al țării, la cărăi servire le-a găndit și să noapte și căreia i-a asigurat pofta și mijloacele cu care să poată realiza odată înalte sale aspirații, — și să trebuiască să tacă? Nu pot să-mi îndepărte un simțitor!

Să bietul rege, care a putut să se întrerupe din toate mărtirile și bucuriile unei vieți, ce n'a cunoscut altă dragoște de căt aceea pentru țara aceasta — cercetați-i traiul, citiți-i testamentul — a trebuit să dorească la sfârșit, ca pe o supremă fericire, moartea, pentru ca înzinzând ochii să poată spune la fel cu poetul:

"Mein lieben war mein Leben.
Und mein Leben war mein Tod."

Dragostea i-a făcut viață, și viața a fost moarte" celui mai fericit și celui mai nenorocit rege al țării românești.

Da că moartea lui Carol I, căruia numai istoria urmează de acuza că să-decescă calificativul ce a bine meritat, statul român pierde un șef incomparabil, — noi, Dobrogenii, rămânem fără un părinte, a cărui lipsă năști dorii nicidată să fim săptăna constată.

Cu vîrteță, sălbitecia și inconștiența legilor și ale cunenților care neau cărmuit, El, singurul nostru ocrotitor și sfătuitor până în cele mai mici amănunte, — El „străinul” ca și noi de România — a cunoscut și a știut să sădească în sufletele noastre dragostea și increderea în — aşa cum frumos și drept o numește El în testamentul său — „această de Dumnezeu binecuvântată fără”.

Că un ultim omagiu de recunoștință făscă pornisenă deci în ziua hotărâtă pentru înhumarea corpului Regelui Carol I, ca să astup pe căt voiu putea cu mica mea persoană marele gol ce, provocat în jurul său în ultimele zile, presupuneam că se va rezimpi și mai mult din momentul în care El a dispărut dințre noi. Când am văzut însă curgând, într-o petrecere rămășițelor sale pământeni, valuri, valori nesfârșite, lumea, aceeași lume care din „Nemțoi” și „Gădrii brâzne” n'a scos toată viață pe cel mai mare și mai durăcă Roman, pe a cărui locuință tinerinea studiuosa — „visitorul fără” — lipise cu o săptămână înainte de a mori, „bilet de închiriat”, o scară și o jale m'au cuprins, mi-am așterptat să și m-am dus și m-am înclimat în casă.

Am lăsat pe Regale Carol să-i plângă și, iar eu l-am plâns pe el...

Const. N. Sarry

La moartea Regelui

de: CRUȚIU-DELASALIȘTE

România îndoliată varsă lacrime de jale;

Plâng Codrul, plâng Tara, plâng tristul ei popor...

Plâng Carpații — plâns e Prutul! Istrul gene trist în cale

Și în doliu se îmbrăcă mândrul nostru tricolor.

Flamura dela catarge se coboară îndoliată;
Vântul duce peste valuri bruse sfârșitul unui vis;
Stau amici și dușmani și stă lumea prosternată;
Sufletul Regelui Carol aboară către Paradis...

Însințea astui trăsnet e ingenunchiată ură...

Nume fapte mari și mândre Domnului s'atribuesc...

— Ce nedreaptă-i omenește! ce amintită mintea, gura,

Când virtutea înțelepciunei veșnic o nescotesc!

— Suflet mare al României — căreia cu tot avântul
Ai voit să-i fi norocul... — tot noroc vă să-i rămăi —
Simt, asemenea cu norodul ce și-a prejută cuvântul,
Simt hotărurile țărei cine-a fost Carol Îndî!

Si se poate că fost scrisă să rescumpărăm păcatul
Chiar cu preul morții Tale — scump al României Crai! —
Si-i stins visul de mărire, cel cu „Carol Împăratul”
Dar vel și CAROL CEL MARE — dupe cum „CEL SFÂNT” era!

Flori curate, vin, cu lacrimi la mormântu-Tăi să depună
Toți vitejii Tânăr — cu carii uraganul stai să înrîunji! —
Jale tristă, peste Tară, peste înimi și stăpână,
Dela Dunăre la Mare, Prut și dincolo de Munți.

Iar din cele patru unghiiuri, cu suspine de durere.
Cum Români vin să plângă blandul chip — voit etern —
Tânguirea va rămâne a Reginei măngâiere,
Pântru soț... — deplânsul Rege: CAROL DE HOHENZOLLERN!

PROCLAMAȚIA GUVERNULUI

Români,

România a pierdut pe Marele ei Rege Carol I, pe Intemeietorul Regatului.

In timp de aproape o jumătate de veac, El a închinat țărei toate puterile cu cari Dumnezeu îl înzestrase și moartea sa singură a pus sfârșit muncei Sale neobosite și rodnice.

Pilda strălucită de devotament neclinit pentru poporul în fruntea căruia a fost chemat, cu Inalta Sa conștiință a datoriei, și prin virtuile Lui, El a înscris în carteia neamului nostru cea mai glorioasă pagină.

Vitejia Sa pe câmpul de război a făcut să reinvie gloria străbund iar înțelepciunea Sa a asigurat statornica organizare și nelincetata înălțare a Statului nostru.

Patria li va fi în veci recunoscoare pentru binefacerile domniei Lui fericite, în care se vede și chezdia propășirei ei viitoare.

Prin opera Sa Carol I a legat indisolubil dinastia de națiune și în această zi de doliu toți Români simt datoria ce au de a se strângă în jurul urmașului său iubit.

El va găsi în dragostea și în încrederea poporului, nu numai mândrirea pentru jealea pe care toți Români o împărtășesc, dar și puteri pentru a îndeplini marea și grea misiune la care este chemat astăzi.

Însuflarea de aceleași simțiminte, ca și gloriosul său unchiu, nouă Rege li va continua opera intră indeplinirea menirei neamului.

Urmează sumăturile lor miniștri.

București, 27 Septembrie.

Primul discurs al nouului Rege

Chemat prin grația lui Dumnezeu și voința națională a șurmasul marcelui Intemeietor, ce mi-a lăsat ca sfântă moștenire simțimantul de lubire și credință ai unui întreg popor, găsesc în dragostea mea pentru neam puterea de a păsi fără sovârșire spre îndeplinirea marelui dar grelei mele sarciri.

Pilda Aceluia pe care îl plângem totuși că pe un părinte și convingerea că numai printr-o nelincetă propășire se poate asigura viața trainică a unui popor, îmi vor fi călăuză în sforțările mele spre a-mi jertfi întreaga munca și vieței pentru dezvoltarea puterilor acestui stat.

In îndeplinirea acestor înalte datorii, pe care o imbrățișez cu nelincită credință și nestrâmutată dragoste, să călăzu în sforțările mele spre a-mi jertfi întreaga munca și vieței pentru dezvoltarea puterilor acestui stat.

Sunt sigur că însuflarea de aceiasă înaltă patriotism, Români vor să și în viitor să dea tronului și țărei unirea în cunoștiare și în acțiune, care este singura chezdă a unei sănătoase propășiri naționale.

Dumnezeu, care după atatea grele încercări a binecuvântat munca acelorăi care s'au devotat binelui acestui stat și va ocroti cu dragoste pentru acest popor, munca fără preget ce sănătatea bună român și rege, să încinze iubitei mele țări.

Insemnări de o zi

Insemnări acum căciua ani, în societatea altor colegi, pe d-l Profesor N., Iorga într-o scură călătorie pe Dunăre. Discuția alunecă insuflețită asupra tuturor chestiilor mai mărunte în legătură străină cu mareea noastră șahăștă națională. și parțial îndepărtați de la puterea feței cum se scriu cîrjile pentru polari români din regat și împotriva autorităților celor mai stupide manuscrise de jurnală din Europa. "Cărțile de azi se scriu în proprietăți scurte, de subiecte predicate. Din ele lipsește cîntec și mai esențial și mai agresiv unui răsuflare de copii: acuzarea. Nu vedem întîndeate de ceva personală autorității, care năsează".

Mi-aduc aminte de spusele d-lui Iorga, unui din scriitorii noștri care a părăsunădăne în răsfărul copilului, — decât orăndădăne în față unei noi „cărți de ceteră” românești. Acestei rigiditate, aceșași scurtină intenționată de frâză, aceșași atitudine de năsează a autorității, în toate. Deschide, băndoară, la o locuie de religie: „în Moise” adică. De la început până la sfârșit, d-l Sp. Popescu — un distins literat de altfel — nu face altceva decât să năseze, searbă și reacție, iură și lipsit de interes, întărișările de copii ale lui Moise. Zilele trecute, întrigări de monotonie vîții acestui mare proorac și conducețor al lui Israel, am luat un text biblic ca să văd nu cumva sunt elemente de aciune neglijate de autorii noștri de cărți polare? Ajung la partea care amintește de venirea fetii lui Faraon la Nil și care, văzându-i săptămînă după, triunghiul și roată să-l scoată. D-l Sp. Popescu și cu d-oare, toți cîrjile autorii, spune că fata s-a întindut, a lăsat copilul și l-a dus la Curte, iar Faraon l-a botezat „Moise” și-a chemat o femeie, chiar pe mama copilului — să-l alăptă. Dar d-l Sp. Popescu năsează. Textul biblic însă spune altfel, mult mai frumos: Cum mama părtășind s-criul, a lăsat-o și sordă lui Moise pe mal, să părească și cum atunci când scrierii a fost ses și când acesta pămîndă și surprins îndulgorirea de pe față fetiei de împărăte, a întrebă: „Vrei să aduc o femeie care să-l alăpteze? — Da, adul!”, răspunse aceasta. E, în acest său dialog, acțiune, viață, aderev. Acum, elevul înțelege deose boala mamă ajunge să adăptă propria ei pruncă. Motivarea vine de la sine.

De ce or fi omis autorii noștri de cărți polare acest fragment scurt, care dă atâtă farmec și înțeleasă întrăgăiță bădăj? — Pentru că vorau să-l pună în proporțiuni scurte și dialogul încurăză.

*Să te mai miri de cărți polarelor de azi nu le place cartea, dacă fug de postă, dacă uită să cetească după părtășirea ei...
Dar cum vreji să-ai sușet simțitor, în plină deschidere la viață, să-afure chindu-ucigașor al propozițiilor scurte și-nara-filor serbede și monotone?...*

P. S. Dobrogeanu

Educație — Invățământ

Ce putem învăța într'un manej

de Fr.-W. Foerster

Auscam pe un rândă strigând: „Ca-lui acesta este hotărît perdat!”. Si vorbești totuși de un cal puternic și frumos dar nimănii nu mai voia să-l încalece săndecă el trăntea pe sălărești, il loeva cu copitele, il mușca și-l izbea de ziduri. Adaug că acest cal era el însuși rău tratat, că hrana și era sărată cu... lovituri, și că profesorii de echitație, izbindu-l într-ună, vreme de un ceas, abia de izbutea să se țină în scară de săriturile extraordinare ce le făcea animalul, mai ales când galeria era plină de spectatori.

Într-o zi veni un om experimental, care călătorise mult și învățase mult. Calul și plăcu; el declară în față tuturor că se înărcinează să-l dresez în patru săptămâni și să-l înfrângă. Toți credeau că acest om va recurge la biciu și la pînjeni, mult mai mult de cătă toți profesorii... și se bucurau de înainte de scenele la care aveau să asiste. Lucrările se petreceră cu total altfel: calul împăușat, nouă călărești, îl apucă de săru, îl vorbi cu blândețe, într-un ton aproape dulios, dându-i zahăr. Făcu apoi cu el încotroșul manejului, vorbindu-i liniștit. Deodată, el încalecă, calul săcă căteva sărituri violente și bruse, așteptându-se la lovitură, cări, de astă dată, nu i-veniă însă. Călărești se mulțumi să-l strângă cu coapsele picioarelor, ca între niște mușchi de fier. Nici o vorbă violentă nici o emucitură de răbale, nici o lovitură. El continua astfel vreme de cinci sprezice zile, la sfârșitul cărora calul nu mai era de recunoscut. Mișcările să devină armonioase și nobile ca acelea ale călăreștilor său.

Adresaj-va cunoșătorilor de cai și ei să vor povești întărișări asemănătoare. Pentru ce caii arabi au atâtă nobilită și grăție în plăcu, lor? Pentru că stăpâni lor obișnuiesc să conversese cu ei, tratându-i ca pe niște printeni. Calul cel mai frumos poate să atrăce printre tratament brutal, și animalul cel mai sălbatic îndreptat prin siguranță blândă întărișări de bună dispoziție.

De aici poteci vedea, copiii mei, că adevărată buntățe nu e de loc să bănuiești, ci forță a naturii, că ea poate dresa animalele cele mai nelimbăzite cu caii în zadar să se trudi valenii grosolanii. Aici ce au vor ad creașă în puterea curățelor bine voitoare și dulci

pot lesne să meargă, spre a se convinge într-un manej.

Totuși aceste exemple n-au delegat chestiunea ce mi-ai pus-o: Ce trebuie să facem cu cămenii încapățânași și impăriști? Ce legături trebuie să avem cu cei grosolanii și rău crescuți?

Nu vreau să răspund însumi eu: vreau ca viața însăși să vă răspundă. Lăta de ce am făcut ceea ce vă place așa de mult: am povestit întărișări. Ce vă înveță el toate: întărișarea bolnavilor vestiți ca incurabili și cări totuși se trăiesc la viață; întărișarea bețivului incorigibil, care totuși și redat familiile și datoriești; puterea sufletului îndurător cu cei căzuți; transformarea unui băiat tânăr și pucurie; cele cîteva cuvinte ce vă le-are spus despre zoag, despre ochiul mamei, despre criză, despre coșcașa peticarului, în sfârșit despre calul nelimbăzit de care am vorbit ceva mai sus? Toate aceste povestiri vă fac să înțelegeți că

orice creațură își poate alătura scăpare — și se amorișă, coruptă sau sălbatică, sau chiar pară ca neșăpă oricare cultură, nevindecabilă și pierdută fără mijloace.

Si toate aceste fapte sunt deja pline de sens la împrejurările cele mari, ele să și mai adeveră și mai ușoare de realizat în vremea tinereței, în care totul crește și progresează sub impulsul unei seve nouă. E deci latră adevăr îngăduit unui adolescent sau unei femei fete să spună despre alt suflet: „Nu putem nimic pentru el; trebuie să-l lăsăm în seama lui; nu mai e nimic de făcut.” Nu e mai demă și mai nobil să-i întindă mâna și să-l salveze? Dar nu trebuie să își dai aere de măsturător orgolios. Din potrivă, trebuie să te faci foarte umil și să cugezi totdeauna: Unde aș și astăzi eu însumi, dacă n-ști fi întărit în drumeție, cutare bunătate îndurătoare și cutare indulgență îndurătoare.

— trad. P. Stefanescu

Apărarea și consolidarea malurilor de nord-est ale Constanței

Istoricul și stadiul actual al chestiunii

O importanță deciziune a Consiliului Comunal

— Ședință de 21 Iunie 1914 —

— Urmăre —

Cuvintele cari mi se pun în gură, cu adresa No. 2461 ce v-am citat, că să rămasă bine stabilită piața vea la lăua din carierele particulare, nu pot să rămână în picioare pentru motivul că nu am renunțat și nu sunt de părere să renunțăm la obligația ce să-l lăsăm la lăua din carierele și în condițiile adresei 505/913 care a servit de bază la judecățea leității și la încheierea contractului. În discuțione ce am avut cu d-l Gheorghe Berberianu său nu a convenit fără nici o obligație său să renunță să se facă studiile de linie și caștel de sarcini, pentru că voiam ca chiar din coprinsul și din întocmirea acestui studiu să se convingă însumi domnia sa la ce surplus mare de cheltuile ne expuse pe noi, în afară de faptul că lucrările se întrețin pentru un an cel puțin.

Dar în afară de aceasta, antrepresa lucrărilor de consolidarea malurilor, ne a comunicat că se face răspunsător de daunele ce preintămpină din cauză că nu le furnizează piață.

Mi-a mai comunicat că îmi pune la dispoziție cele două magini de căle ferată și 40 de vagoane ce le a adus pentru transportul materialelor la gării, urmărind ca să plătească din fondul comunei atât leșile personalului că și folosința ce ar fi avut o antrepresa cu treburile de lucru.

Acesta este stadiul în care ne găsim; am venit cu această expunere în fața domnilor voastre pentru ca împreună să dăm o soluție echitabilă.

D-l Consilier ajutor Berberianu având cuvântul se exprimă astfel:

Am ascultat cu multă atenție detaliata și documentata expunere ce se-a făcut d-l Primar, astfel încât cred că cu toții suntem edificați asupra cestii unei ce ne preocupa. Am rămas surprins de lipsea de consecvență a unei angajamente lăsată de direcția porturilor de a furniza piață, fără de care angajamentul Primăriei nu ar fi adjuțat și de repede lucrările și ar fi avizat la timp la altă soală, pentru că să nu simiugă în imposibilitatea de a lucra și de a se atrage așa de mari daune, pe care comună nu le-ar putea suporta cu nici un chip.

Eu mă ridic cu toată energie să protestez împotriva acestei dispoziții lăsată de personalul de d-l inginer inspector general Gheorghe Berberianu, care nu știe pentru ce motive face un act de inconsecvență, singur opunându-se și aducându-ne în această situație, ca să facem cu banii comunei linii normale de racordare cu carierele particulare, linii de chantier, să plătim cu banii comunei tot utilajul necesar la patru capături particulare, căci de sigur orice oferte nici să se prezinta toate cheltuielile direct sau indirect se vor răspinde asupra comunei.

La invitația Primăriei, așa de bine intenționată, Direcția Porturilor cu adresa No. 5900, din 21 August 1912, răspunde la coprinsul următor:

— respecte obligația lăsată, pe baza căreia s-a contractat lucrarea.

D-za propune ca să se dea deplină putere d-lui primar ca să meargă la d. Ministerul de interne, la d. Președinte al Consiliului de Miniștri și la d. Ministerul Lucrărilor Publice, pentru ca prezentând copii de pe deciziunea de față să obțină un rezultat satisfăcător. E de așteptă să părere ca și d. Berberianu să nu se facă invitațiuni concesionărilor particolare de cariere dela Casara, pentru că prin aceasta s-ar renunța implicit la angajamentul ce și-a lăsat portul de a furniza piață din cariera.

D. Primar își replică pentru încheierea discuțiilor adăugă:

Parerea d-lui Vasile Toma este părere tuturor gospodarilor orașului și eu fac parte din consiliul comunal de la 1903, care a hotărât prima dată executarea acestei lucrări, după planul d-lui Saligny, vă declar că chiar de stunci să se concepă ideea că lucrarea va fi bine și la timp executată numai de către Direcția portului Constanța prin inginerii ei. Convingerea aceasta o am și acum dar și prea tarziu, ne găsim în executarea lucrării și expuși la daune și pierderi de timp iadelungat.

De departe de mine de a nu avea încredere în inginerii noștri, am toată solicițină și încredere în el, pe care îl consideră să fie făcută de Direcția porturilor. Ideea poartă numai de către Direcția portului Constanța prin inginerii ei. Convingerea aceasta o am și acum dar și prea tarziu, ne găsim în executarea lucrării și expuși la daune și pierderi de timp iadelungat.

D-l Consilier ajutor Berberianu având cuvântul se exprimă astfel:

— Administrația comunală care ne-a preceitat, înainte de a proceda să dea lucrarea în licitație, a îmbrățișat vederile noastre, a consiliului comunal de la 1903, care lucrarea să fie făcută de Direcția porturilor, ideea pe care collegul nostru d. Vasile Toma o preconizează tocmai acum. Avem în dosar dovedă că administrația comunală în 1912, cam cu noile luni înainte de a se da lucrarea în licitație prin adresa No. 6.367 din 7 August 1912 s-a adresat Direcției Generale a Porturilor și Căilor de comunicație și că piața este de 3.000.000 lei pentru lucrările de consolidare a malurilor mării, plătit cu osoruri personale de supraveghere și direcție porturilor. Prin aceasta înăsă se vede că n-a recunoscut și futărit, însă nu să a renunțat la dreptul ei de proprietate asupra lucrării, cum sunt informați că s-ar fi exprimat un domn inginer superior, care ar voi să trateze autoritatea comunală de Constanța, ca pe a unui cătun oarecare.

Lucrarea nu o mai putem amâna, sunt clauze speciale prin care și întărită contractarea și executarea, iar Primăria trebuie să dea curs angajamentului contractual.

D-l consilier-ajutor Berberianu adăugă:

— Față de înalta solicitudine a Majestăței Sale Regelui, pentru orașul Constanța, și în special pentru această lucrare, suntem de părere să meargă o deputație din sănătul consiliului în care să-l roagă să face dreptate în această cestină, din care se declară că voiește să face și dă parte.

— BUCURESTI —

— BUCHAREST, No. 21

— BUCURESTI —

— Po lângă ziarul nostru funcționeză:

UN BIROU DE INFORMATIUNI

CONSULTAȚII JURIDICE

AFACERI FISCALE

PLASAMENTE DE BANI

REGULARI DE DREPTURI LA PENSIIE

Biroul se însarcinează cu scoaterea dela Arhiva Statului a actelor cu datele de la ocazia recunoașterii drepturilor Dobrogenilor

Sub direcția

D-LU ST. CIŞMIIGIU AVOCAT

INFORMATIUNI SE POT DA SI PRIN SCRIS

Pentru aceste motive

la unanimitate în ce privește vederile de mai sus

DECIDE:

Se autorizează d. Primar a interveni pe lângă d. Prim-Ministru, Ministrul de Interne și Ministrul Lucrărilor Publice pentru a face ca Direcția Generală a porturilor să se insarcineze cu scoaterea dela Arhiva Statului a actelor cu datele de la ocazia recunoașterii drepturilor Dobrogenilor

Se dau în special lămuriri asupra aranjării proprietății imobiliare în Dobrogea

Sub direcția

D. Consilier Vasile Toma a declarat că și mențină concluziunile

Informații

Primim plângeră că la Banca de Scont din Constanța se percepe procent, chiar de 18% pe oficioase cu numirea d-lui Bambu-lescu ca prefect la Tulcea a fost prema tuată.

D. Slădeșcu a fost rugat să ignore mai departe afacerile acelei prefecturi.

•

Așadar că informația dată chiar de oficioase cu numirea d-lui Bambu-lescu ca prefect la Tulcea a fost prema tuată.

D. Slădeșcu a fost rugat să ignore mai departe afacerile acelei prefecturi.

•

D. Ștefan Cardăș a fost confirmat ca primar, iar d. Costea Eftimie ca ajutor, al comunei Isaccea.

•

P. SAPIRA

Furnizorul Curții Regale

CONSTANTA - 17, STRADA CAROL, 17

**REGOMADA MARELE SAU MAGASIN CU
CEASORNICARIE
BIJOUTERIE
SI OPTICA**

ca cel mai bogat sortat din toată Dobrogea

Vinde cel mai elitin

Se găsește măruri de la 50 bani la 2.500 lei bucata

Cadeuri pentru logodă, năști și botezari

LA ȘAPIRA

se vând și bilete ale Loteriei Regatului Român

Orice comandă se poate efectua și prin poștă

Prospecte gratis la cerere

MAGASIN DE INCREDEBILĂ

Onor, Clientelă,

Servesc în modul cel mai conștințios, înțeleându-vă cărtăudă și, îți sănătate garantată și din o populație renumita din Ungaria, 100000 bucați via întotdeauna 185 lei, galbenă de Odășești, Crampoplea multo boala de Cotnari Fetești și Brânghești. Soluri negri Burgher, Kadară, O-

porto, Negru vârlos, Soluri Chasselas 1000 bucați 2000 lei, Blanc, rose, Constant, Vibert, Tokay, Napoleon, Tamásiște: (monoszt) 200 lei, Iancu, Ottosz, Muscat de Paris de Csaba cel mai lăptură de masă mult 300 lei, bună spătră pentru tare. Viță de 2 ani 20%, mai scump. Soluri albi în verde 10%, mai scump. Cămăzile vor fi lăsată cu un acord de "0".

Servesc și cu nomi alțioi de 3-4 ani, Meri, Cireși, Pruni, Cojii, Cireși, Vișinii, Gutui, Persici, Nuci, 1 bucată 1:20-2 lei.

Comenzi se vor expedia prin gara Constanța, și se vor adresa în Strada Ion Băncuță 8, Constanța.

Cu stima ALEXE SOCOLY

SOCIETATE ANONIMA

DE
CIMENT PORTLAND

VAR HIDRAULIC

CERNAVODA (România)

— CAPITAL SOCIAL LEI 2.000.000 —

Producția anuală totală 100.000

Fabrici de CIMENT PORTLAND și Var Hidraulic

Ciment Portland provinând din cupture rotative de cea

mai recentă reconstrucție, presus și

Var Hidraulic special și comercial din fabrica Cernavoda,

fiind astăzi, de cea mai superioară calitate

și autoritățile competente, au fost admise în toate lucrările adică instanțelor civile și militare; întrebându-ne de către și la lucrările de

nare, cum este Construcția Portului Constanța, precum și la toate

merăurile Serviciului hidraulic din județ.

Export în: BULGARIA, RUSIA, TURCIA și SERBIA

Legături directe și extra-rapide cu porturile:

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapuarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații să se adreseze direct reprezentantului general

D-ului NICOLAE FERER & C-ie, Soc. în comunitate, București, Smârdan 17

sau direcției Societății Cernavoda

BIROU TEHNIC DE INFORMAȚII MECANICE

— Constanța —

Domnilor Agricultori,

Dorîți să cumpărați orice soi de mașini care le-așteaptă văruș, sănătate, sau să închipești că ar exista? Întrebăți prin poșta acest birou și veți avea desigurări complete: trimiteți în scrierile-lai 1 bani 15 în mărci pentru informații. În schimb săcăpați de păcăloie și mașini proaste.

Biroul nostru nu are nici o legătură cu nici o casă de mașini.

Vă recomandă numai mașinile bune, simple și practice și din țară, sau străinătate.

Cine întrebă nu se păcălește

O NOUATATE

Vapoarele și Trierătoarele

— Americane sunt minunătățile economiei plăgăduișii mic și mare. Triesă mult, curat și și asemănătoare,

însă rușea și dispără. Sunt închise ca o entie, construcție mai solidă ca cele englezești, fără a fi trebuință mai mult de 15 osmeni pe sărie, mașină și

șpală de praf toate pesele pe care le face placă după voiață, depunând singură mașina pleavă în gîră. Mai

sfîrșine cu celelalte și fără debandă în rate. Posed certificat de măltunirea de la d-nii: L. Banciu, R. Mi-

hăileanu, Al. Butică, A. Alexandru, I. Nedelciu, N.

Badila, L. Vasilescu și alții. Să vădă o garnitură

din Ch. Panaiteanu mecanic, una din Gh. Dumitrescu Mangalia și una din I. Vladescu Gărcina.

Doritorii de a cumpăra să pot adresa d-nui

Christache Panaiteanu, mecanic Piața Grivița (Cott.) Constanța.

CASINOUL DIN COASTA— MARI ATRACTIUNI DE SENZATIE —
SERBARII DE ZI SI DE NOAPTEA

TEATRU de Comediile românești sub direcția lui DAVILA

TEATRU DE COMED FRANCEZ

— Teatru de Varietăți și Muzc-Hall —

ORCHESTRA de virtuozi din Montecarlo sub direcția lui REYNAUD

— CEI MAI CELEBRI ARTIȘTI DE PE SCENELE EUROPENE —

RESTAURANT SI TERASE DE CONSUMAȚIUNI

MARI SERBARII, FOCURI DE ARTIFICII SPLENDIDE

MEETING DE AVIAȚIUNE

CURSE DE CAI — CURSE DE REGATE

Toate atracțiunile marilor casinourilor din lume

DIMITRIE BĂLĂNESCU

107 — STRADA CAROL, — 107

MAGAZIN CU FIERARIE

ASORTAT CU

Broaște, lacăte, balamale, sărmă, ciment, var hidraulic, nicovale, menghine, etc.

Specialitate în articole de

Vopsele fine, Uleiuri fine englezesti și tot felul de Lacuri garantate

BAZAR ENGLEZ
CARP & COSTOVICI

— CONSTANȚA —

No. 6-8, STRADA CAROL I, No. 6-8

Asortat numai cu MARFURI FINE.—Articole de voaj.—Articole pentru domni

— INCĂLTĂMINTE AMERICANĂ —

Galanterie de Lux și Neutrală.—Cruierie de Primul Rang.—Stofe Englezesti

„DOBROGEA”**SOCIEȚATE COOPERATIVĂ**

CAPITAL SOCIAL 100.000 LEI

Constanța, — STRADA CAROL No. 64, — Constanța

FURNIZARE A SERVICIULUI MARITIM ROMÂN SI A CASINOURILUI COMUNAL CONSTANȚA

**COLONIALE, DELICATESE ARTICOLE ORIENTALE
BAUTURI INDIGENE ȘI STREINE**

Serviciul la domiciliu gratuit

Expedițiuni în țară și streinătate

TELEFON

TELEFON